

Ordinær generalforsamling i FGU Danmark 2020 - Skriftlig beretning ved bestyrelsesformand Henrik Hvidesten

Indledning

Velkommen til den første ordinære generalforsamling i FGU Danmark. FGU Danmarks bestyrelse valgte tidligere på året at skyde tidspunktet for afholdelse af generalforsamlingen i forlængelse af den generelle nedlukning af Danmark pga. Covid-19.

Denne beretning gælder som udgangspunkt for perioden fra den stiftende generalforsamling den 28. juni 2020 og til maj 2020. Men idet generalforsamlingen er skudt, så vil beretningen også indeholde arbejdet helt frem til oktober 2020.

Direktør- og Rektorkollegiet vil afgive deres egen beretning.

Året der er gået for institutionerne

For lidt mere end et år siden blev dørene slået op på landets FGU-skoler og det har været et hektisk år – flere har kaldt det kaos. Der har været et stort fokus på, det der har været svært, og ikke så meget fokus på de gode ting, som er lykket. Eleverne får generelt en god undervisning, der er mange engagerede lærere, som hver dag kommer et skridt videre i forhold til at nå de didaktiske og pædagogiske mål, samarbejdet med kommunerne er kommet godt i gang, der sker en meget kvalificeret kompetenceudvikling, der er allerede gang i lokale udviklingsprojekter og meget andet. Dog har det været en hektisk start, men det er ikke unaturligt ved etablering af en helt ny uddannelse. Vi skal huske, at FGU er et fælles ansvar, ikke alene for medarbejderne, direktørerne/rektorerne og bestyrelserne. Det er også et ansvar mellem FGU-institutionerne, Børne- og Undervisningsministeriet, aftalekredsen, kommunerne og arbejdsmarkedets parter. FGU er en vigtig institution i uddannelseslandsskabet, som skal løse en stor samfundsmæssig opgave, og det kræver, at vi tager et fælles ansvar. Et ansvar som vi som foreningen FGU Danmark har forsøgt at bidrage til at løse sammen med de øvrige parter.

Der været startvanskeligheder for FGU. Både de virksomhedsoverdragede lærere og eleverne mødte stort set ind samtidig, it var ikke på plads, de studieadministrative systemer var ikke på plads og mange andre udfordringer, som ikke kunne forudses. Alt dette samtidig med etableringen af den indholdsmæssige del af FGU med inkluderende læringsmiljø, nye didaktiske principper, faglige temaer etc. Dette arbejde skulle gennemføres samtidig med gennemførelse af kompetenceudvikling og et løbende optag af elever.

Den økonomiske situation på institutionerne er meget forskellig. Det blev tydeligt, da de første regnskaber blev indberettet for 2019. Beretningen dykker nærmere ned i de økonomiske udfordringer under punktet økonomi.

Der har været stor forskel i tilgangen af elever på de enkelte institutioner. I reformøkonomien var der lagt et overordnet tal til grund: 14.000 årselever når reformen er fuldt indfaset og en årlig tilgang på knap 12.000 elever. Dette tal passer meget godt med det faktiske tal, som den 1. august 2020 lød på 11.667 elever. Dog er bidraget til årselevstallet ikke så stort, som forventet. Ved udgangen af 2. kvartal 2020 var

årselevtallet 10.654,82. Det betyder, at der er større gennemstrømning af elever end først antaget, og det vil FGU Danmark sætte spot på den kommende tid.

Noget af det, som har fyldt hos os alle i det forgangne år, er samarbejdet med den kommunale ungeindsats. Etableringen af ungeindsatsen er en stor del af reformen, som også etablerede FGU. Det er helt afgørende, at den kommer til at fungere efter hensigten, og det er en stor opgave for kommunerne. FGU Danmark har derfor et tæt samarbejde med KL, men også den rådgivningsgruppe, som har erstattet det tidligere UU Danmark. Det er vigtigt, at vi har fokus på den sårbare overgang og den vejledning, de unge modtager, i overgangen til FGU.

Vi kan ikke tale om det forgangne år uden af nævne Corona og det kæmpe arbejde, som er sket særligt på institutionerne men også i FGU Danmark. FGU Danmark har deltaget i møder med både børne- og undervisningsministeren i sektorpartnerskaberne, men også i en følgegruppe med Børne- og Undervisningsministeriets departement, hvor der har været ugentlige møder for at sikre en god kommunikation og vejledning i den krisesituation, vi alle har oplevet. Tak til institutionerne for jeres gode og hurtige bidrag til FGU Danmarks inputs ved møderne. De har været med til at sikre, at foreningen har videregivet virkelighedsnære og konkrete udfordrings- og løsningsbeskrivelser i forhold til håndteringen af Covid-19-situationen.

I forlængelse af dette samarbejde har forskellige udfordringer været drøftet, og regeringen har i regi af Børne- og Undervisningsministeriet imødekommet nogle af disse udfordringer bl.a. ved ekstra penge til rengøring og 14 mio. kr. til socialt udsatte elever på FGU. Rengøringsbidraget dækker dog slet ikke de omkostninger, institutionerne har, og da der fortsat er krav til en særlig standard af professionel rengøring, vil vi fortsætte denne dialog med ministeriet.

Institutionerne har gjort et helt enestående stykke arbejde for at sikre eleverne de bedst mulige vilkår under nedlukningen. Corona kan dog have lange udsigter, så dialogen med Børne- og Undervisningsministeriet og sundhedsmyndighederne vil fortsætte, så vi i fællesskab kan skabe de bedst mulige rammer, dvs. lovgivning og retningslinjer, så institutionerne så enkelt som muligt kan navigere i det daglige og samtidig overholde de gældende sundhedsmæssige retningslinjer. FGU Danmark har sammen med Danske Erhvervsskoler og Gymnasier, Danske SOSU-Skoler samt Danske HF og VUC skrevet et brev til børne- og undervisningsministeren for at sætte fokus på, at vi får retningslinjer, som er målrettet vores kontekst og ikke fx en folkeskolekontekst. Direktør- og Rektorkollegiet vil i deres beretning komme nærmere ind på de læringspunkter, vi kan tage med fra nedlukningen og arbejdet i Corona-perioden generelt.

Noget, som er helt afgørende for en ny uddannelse, er at finde pladsen i uddannelseslandskabet. Vi er der ikke endnu, men vi er godt på vej. Vi bygger en ny hovedvej for de unge i målgruppen. Folkeskole, gymnasier mv. får ofte stor bevågenhed i medier og samfundsdebatten. Det er der mange gode grunde til, men det vil også være gavnligt, at flere får kendskab til, hvad FGU er, og hvad FGU kan. Det vil vi i FGU Danmark sætte fokus på, og starten er, at vi har et sæt samarbejde med de andre organisationer på uddannelsesområdet, så de bliver bevidste om FGU, og det er i høj grad lykkedes i år. Men det kræver en løbende indsats også fremadrettet.

Vi skal huske, at selv om FGU nu er et år, så er vi stadig i en implementeringsfase. Vi bygger ikke en helt ny institution og løser en stor samfundsmæssig opgave på et år. Det er vigtigt, at vi holder fast i fokus på den fortsatte implementering og en sammentænkning mellem det institutionelle og det indholdsmæssige. Her spiller den kommende følgeforskning en stor rolle. Vi skal hele tiden lære, udvikle og justere vores indsats, så vi kommer i mål med at skabe en reel forskel for dem, det hele handler om – eleverne.

Etablering af FGU Danmark

Der er nu gået ca. et år siden, vi stiftede vores fælles forening, og vi kan derfor gøre lidt status. Ser vi i FGU Danmarks vedtægter, så fremgår det af præamblen, at FGU Danmark er en samarbejdsorganisation, der skal bistå FGU-institutionerne med at tilvejebringe gode og funktionelle vilkår for at løfte de opgaver, som FGU-institutionerne er sat i verden for at varetage.

FGU Danmark er en fælles forening for FGU-institutionernes bestyrelser og direktører/rektorer, som i foreningen kan drøfte fælles problemstillinger og tage fælles initiativer. Det fremgår endvidere, at Kommunernes Landsforening og arbejdsmarkedets parter er centrale samarbejdspartnere for FGU Danmark, og FGU Danmark indgår i et tæt og forpligtende samarbejde med relevante ministerier og organisationer på området om uddannelserne, undervisningsformer samt sektorens udvikling og relevans i almindelighed.

Det arbejde, som præambelen beskriver, er allerede godt i gang.

Det er vigtigt, at vi som fælles forening arbejder for løbende at sikre, at koordineringen i arbejdet mellem bestyrelsen og Direktør- og Rektorkollegiet fungerer så smidigt som muligt. Formand og næstformand for kollegiet deltager i alle bestyrelsesmøder, og det giver en rigtig god synergi og koordinering.

Der er nedsat en forretningsudvalg i Direktør- og Rektorkollegiet, og der er endvidere nedsat tre udvalg i foreningen – Uddannelsesudvalget, Institutionsudvalget og Pædagogiske Udvalg. Udvalgsarbejdet vil blive uddybet i beretningen for Direktør- og Rektorkollegiet.

Vi vil rigtig gerne benytte lejligheden her i beretningen til at takke Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier for deres store hjælp i forbindelse med etableringen af FGU Danmark. Uden deres kompetence og indsigt var det ikke gået helt så godt. Der er stadig en stor sammenhæng mellem Danske Erhvervsskoler og Gymnasier og FGU Danmark, da vi deler kontorer, forkontor mv. Vi er glade for at have til huse i et hus med så meget uddannelse samlet under et tag. Det giver en stor og vigtig synergi.

Etablering af sekretariatet

En af de store opgaver i foreningens første år har været at få skabt den nødvendige struktur på organisationen. Her er noget af det væsentligste vores sekretariat, som på daglig basis tænker FGU Danmark. Sekretariatet er blevet bemandet med to sekretariatsmedarbejdere. Vores sekretariatschef Lisa Goth og politiske konsulent Marie Hoff Larsen. Sekretariatet har det seneste år arbejdet hårdt på at få det

helt praktiske omkring sekretariatet til at køre og få skabt en systematik omkring arbejdet, afholdelse af møder, forberedelse af møder mv. Tak for jeres indsats.

Sekretariatet har et meget tæt samarbejde med søsterorganisationerne i Danske Erhvervsskoler og Gymnasier, Danske SOSU-skoler, Danske HF og VUC m.fl., som sekretariatet deler hus med.

Sekretariatet har haft en stor rolle i at få oparbejdet de generelle kontakter både politisk og fagligt og hele den kommunikation, som har været omkring FGU.

Kommunikation

En ny forening har brug for velfungerende kommunikation for at sikre et godt brand. I det første år har vi fået etableret en hjemmeside, fået et logo, og vi er blevet tilknyttet både LinkedIn og Facebook. Der er løbende et arbejde med at få udvidet hjemmesiden med god praksis og andet materiale, som kan understøtte institutionerne i deres daglige arbejde.

Der er på hjemmesiden oprettet et login til brug for bestyrelsesmedlemmerne samt direktører- og rektorer, så de hele tiden har adgang til løbende oplysninger om foreningens arbejde, herunder referater, mødekalendere mv.

Foreningen har i de forgangne år også arbejdet med at sikre gode kommunikationskanaler og samarbejder. Det er bl.a. lykkedes at få to kronikker ud i løbet af året "FGU skal bygge en ny hovedvej for 50.000 unge" og "Trods hektisk start er vi lykkedes med opstarten af FGU" og en del omtale særligt i Altinget. Ord skaber virkelighed, og derfor skal vi også passe på, hvordan vi kommunikerer. Det gælder alle, der kommunikerer omkring FGU. Vi skal passe på, at små historier og oplevelser ikke kommer til at fremstå som at gælde hele sektoren. Vi har i FGU Danmark et stort fokus på at kommunikere på et oplyst grundlag og ikke antagelser.

Foreningen har også fået etableret et nyhedsbrev, som fremadrettet udkommer ca. fire gange årligt. Der er udsendt tre nyhedsbreve siden maj 2020.

FGU Danmark har også fået tilknyttet en kommunikationsmand, som er Søren Jensen. Søren har stor erfaring med kommunikation bl.a. fra fem år som kommunikationschef hos Københavns VUC. FGU Danmark deler Søren Jensen 10 timer om ugen med Danske SOSU-skoler. Samarbejdet er kommet i stand for at sikre en tværgående kommunikation, men også for at sikre en fleksibilitet omkring anvendelsen af timerne.

Det politiske arbejde

Noget af det vigtigste for en forening - som FGU Danmark - er at have gode politiske kontakter, særligt til de partier, som er en del af aftalekredsen. FGU er tilknyttet en stor aftalekreds, og FGU Danmark har været meget proaktiv i forhold til at opsøge de politiske kontakter og har afholdt møder med samtlige partier i aftalekredsen – for nogle partiers vedkommende flere gange. Der er en utrolig god og konstruktiv dialog, og det er tydeligt, at der er en oprigtig interesse for at skabe så gode vilkår som FGU som muligt til glæde for eleverne.

Det har dog været helt afgørende, at vi er konstruktive i vores tilgang, og at vi ikke alene beder om flere penge, men at vi godtgør, hvor udfordringerne er og kommer med konstruktive forslag. Hertil kommer, at vi peger på løsninger, hvor vi også selv aktivt bidrager til løsningen.

Det politiske arbejde har fokuseret sig meget omkring særligt de økonomiske udfordringer, og FGU Danmark har udarbejdet nogle analyser af FGU-institutionernes økonomi, og de forskellige udfordringer institutionerne står med i forhold til de bygninger og den økonomi, som de har fået overdraget.

Nogle af de mere indholdsmæssige emner, som vi har drøftet med aftalekredsen og de politiske partier er Erhvervsgrunduddannelsessporet (egu), som ikke har en særlig stor aktivitet. FGU Danmark har lavet et oplæg omkring udfordringerne og forslag til, hvilke ændringer, der skal til. Herudover har EGU-sporet været udfordret særligt under Corona, fordi virksomhederne fik en særlig kompensation ved at tage EUD-elever. Ved tæt dialog med aftalekredsen, børne- og undervisningsministeren og Børne- og Undervisningsministeriet er der nu kommet en lønkompensationsordning for EGU-elever. Dog er den ikke udmøntet endnu, og det er noget vi fortsat presser på for sker.

En anden stor udfordring, som foreningen arbejder med, er, at eleverne på FGU bliver berettiget til støttetimer. Det har været hensigten, at man først ville se, hvordan det inkluderende læringsmiljø kan understøtte elever, som ellers ville skulle have støttetimer. Dog har en undersøgelse vist, at der er et langt større antal elever, som har behov for støttetimer, helt op til 40 pct., og det giver meget store udfordringer i forhold til det inkluderende læringsmiljø. FGU Danmark har derfor været i dialog med flere politiske partier omkring problemstillingen, og problemstillingen er rejst i aftalekredsen, og Børne- og Undervisningsministeriet kigger netop nu på udfordringen og en mulig løsning.

Endelig skal følgeforskningen nævnes, hvor et fælles pres fra FGU Danmark, samarbejdsorganisationer, arbejdsmarkedets parter m.fl. har medført, at følgeforskningen ikke er blevet beskåret så meget, som der ellers var lagt op til. Det er afgørende, at vi får en ambitiøs følgeforskning, som vil kunne bidrage med viden, som kan kvalificere det fremtidige arbejde.

Samarbejdspartnere

Der har været et unikt og tæt samarbejde med Børne- og Undervisningsministeriet i det seneste år – både på institutionsområdet og på indholdsområdet, herunder med læringskonsulenterne. Det har været nødvendigt med de udfordringer, vi har stået med og med den meget ambitiøse reform. Vi er nu der, hvor vi skal fjerne os lidt fra hinanden igen og overholde det armslængdeprincip, som er kendetegnet ved selvejeområdet. Vi skal have det nødvendige råderum som selvejende institutioner, og Børne- og Undervisningsministeriet skal have den almindelige myndighedsrolle. FGU Danmark vil gerne takke for samarbejdet indtil nu.

Vi har som forening mange meget vigtige samarbejdspartnere, og her skal særligt nævnes arbejdsmarkedets parter og KL. Det er helt afgørende, at vi løbende får talt sammen og drøftet udfordringerne, så vi kan løse dem på bedste vis. Her vil vi gerne takke for et godt og konstruktivt samarbejde.

En af vores tætte samarbejdspartnere er Modstrøm, som repræsenterer eleverne på vores institutioner. De er nået rigtig langt allerede, og har fået godt fat om arbejdet med at understøtte deres medlemmer. Det er vigtigt, at vi lytter til eleverne, og at de bliver en samarbejdspart og ikke nogen, vi håndterer. Modstrøm formår at spille sig på banen også i samarbejdet med os, tak for det. Som en af medlemmerne af deres ungeråd siger:

”Jeg er med i Modstrøm, fordi FGU eleverne fortjener en stemme, samt hjælp til at gøre deres skolegang så god som muligt. Desuden er det et mega fedt fællesskab, og man lærer så mange spændende mennesker at kende samtidig med, at man får et ben indenfor i den politiske verden”.

Herudover har foreningen afholdt et stort antal hilse-på-møder med mulige samarbejdspartnere, herunder søsterorganisationer, konsulenthuse, efter- og videreuddannelsesinstitutioner m.fl., og foreningen har allerede skabt en stor samarbejdsflade generelt i uddannelsessektoren.

Udover de mere klassiske samarbejdspartnere, så har FGU Danmark også indledt et samarbejde med andre vigtige parter. Bl.a. er der indledt et samarbejde med SkillsDanmark, hvor vores FGU-elever kommer til at have en stand med aktivitet fremadrettet. DM i Skills er dog aflyst det kommende år, men vi ser frem til det kommende samarbejde. Det kan også nævnes, at FGU Danmark har indledt samarbejde med bl.a. Folkemødet og med Røgfri Fremtid.

Økonomi

FGU-institutionernes årsrapporter for 2019 viser, at det samlede underskud for alle FGU-institutionerne var på 46 mio. kr. for en periode på alene frem måneder (1. august til 31. december 2019). Det store underskud skal sammenholdes med en samlet omsætning i sektoren på ca. 715 mio. kr., hvilket giver en gennemsnitlig underskudsgrad på 6 pct.

Det er vigtigt, at resultatet ses i lyset af, at der blev udbetalt tilpasningsmidler på i alt 38,9 mio. kr. i 2019. Der er for 2020 afsat 75,9 mio. kr. i alt til tilpasningsmidler, og der blev ansøgt for ca. 300 mio. kr. Af de 300 mio. kl. blev der ansøgt for 181,1 mio. kr. til bygningstilpasninger. Vi har i foreningen brugt rigtig lang tid på at rykke for tilpasningsmidlerne, men behandlingen og udbetalingen har hele tiden rykket sig. Vi har forståelse for forsinkelser, men der er brugt meget tid på proces og ikke så meget tid på handling.

Underskuddet er ikke udtryk for, at der ikke har været en god økonomistyring på institutionerne, men det afspejler, at der er tale om en helt ny uddannelse og sektor, som politisk og økonomisk er forudsat etableret på driftsmidler og overdragede bygninger. De overdragede bygninger er en stor udfordring, da de er meget forskellige og ikke uden tilpasninger kan imødekomme de nye faglige krav i lovgivningen.

FGU Danmark har været i tæt dialog med aftalekredsen omkring særligt bygningsudfordringen, og der har været stor lydhørhed. Lydhørheden hænger sammen med, at vi har godtgjort udfordringen, og at vi ikke beder om flere penge uden et reelt og beviseligt grundlag.

Vi afventer lige nu en analyse, som Børne- og Undervisningsministeriet vil sætte i gang snarest for at skabe et overblik over de reelle udfordringer og derved et beslutningsgrundlag for aftalekredsen - forhåbentlig med henblik på flere midler til bygningsområdet.

FGU Danmark er løbende i dialog med Børne- og Undervisningsministeriet om analysen, og der er en rigtig god dialog. Børne- og Undervisningsministeriet har også været lydhør over for vores ønske om at få

udslusningstaxameteret for 2020 udbetalt til institutionerne, da det ikke vil være muligt at udsluse det forventede antal elever i opstartsårene.

Rammeaftaler

FGU-institutionerne har rigtig mange udgifter og behov, som det giver god mening at indgå en fælles rammeaftale om. Det arbejde har FGU Danmark taget hul på i dette første år. Der er allerede indgået aftale omkring advokatbistand, arbejdspladsvurdering, system for medarbejder- og lederudviklingssamtaler samt aftaler med diverse rettighedsudbydere som Copydan m.fl. Der er ved at blive indgået en rammeaftale omkring forsikringer, herunder produktansvar på indtægtsdækket virksomhed og bestyrelsesansvarsforsikring. Aftalerne indgås som rammeaftaler, så institutionerne kan vælge at tilgå aftalen, men de er ikke forpligtet til at indgå aftalen.

Udviklingsprojekter

Det er vigtigt, at vi i FGU Danmark ikke alene har fokus på drift, men at vi også har fokus på udvikling. Hvor skal vi hen, og hvor kan vi sikre endnu bedre vilkår for FGU-institutionerne. For at vi kan nå i mål med den meget ambitiøse reform, så er der mange skridt, der skal tages, og der er ender, som skal files. Derfor har FGU Danmark indledt forskellige samarbejder med bl.a. professionshøjskolerne og andre foreninger med henblik på at brede fokus på udviklingen af FGU ud. Direktør- og Rektorkollegiet behandler i deres beretning udviklingstiltagene nærmere.

Det kommende år

Det kommende år byder på nye udfordringer og arbejdsopgaver. Noget af det, vi har drøftet i FGU Danmarks bestyrelse, er udarbejdelse af et egentligt uddannelsespolitisk oplæg. Vi er en ny forening, men det er ikke for tidligt at sætte fokus på, hvor vi gerne vil hen. Det er vigtigt, at vi sætter fokus på vores ambitioner for FGU, hvor de unge er i centrum.

Et fokuspunkt i det kommende år er også følgeforskningen. Danmarks Evalueringsinstitut er ved at sætte gang i følgeforskningen, og det første element i reformen, der sættes fokus på, er den kommunale ungeindsats. Det er vigtigt, at institutionerne deltager i følgeforskningen, så vi kan få den helt afgørende viden for hele tiden at forbedre FGU til glæde for de unge. FGU Danmark har allerede haft flere møder med Danmarks Evalueringsinstitut, og bidrager til følgeforskningen på et mere overordnet og strategisk niveau.

FGU Danmark vil også i det kommende år sætte et fokus på arbejdet med den fælles identitet i sektoren. Hvad er det for et sprog, vi bruger om FGU, hvad vil det sige at være FGU-lærer mv. Man skal være stolt af at være FGU-lærer, for det er en helt unik opgave, de står overfor. Det kræver høj faglighed ikke bare i forhold til fagene, men også kompetencer, som kan understøtte de unges sociale og personlige kompetencer.

Herudover vil FGU Danmark også sætte et større fokus på bestyrelsesarbejdet på institutionerne. Hvordan kan vi i foreningen bidrage til at understøtte og kvalificere arbejdet i bestyrelserne. Sekretariatet vil derfor tage ud at besøge bestyrelserne og få en indsigt i, hvad der kunne være behov og interesse for at sætte spot på i bestyrelsesarbejdet.

Vi vil fremadrettet i FGU Danmark arbejde hårdt for at leve op til vores medlemmers forventninger til foreningen, og vi vil rigtig gerne invitere til, at I benytter vores sekretariat, også hvis I har gode idéer, ønsker om tiltag mv.

Lidt mere end et år er gået og der er sket meget. Vi er ikke i mål endnu, så vi arbejder fælles videre på at skabe det bedste for vores elever.

Tak for ordet.